

NATIONAL MUSEUM OF NATURAL HISTORY
Bulgarian Academy of Sciences 1, Blvd. Tsar Osvoboditel, 1000 Sofia, Bulgaria
Phone: ++359 878 668 880; e-mail: boev@nmnhs.com; zlatozarboev@gmail.com; zlatozarboev@yahoo.com

Вх. № 984-НО-05-06/27.11.2025 г.

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за академична длъжност „професор“ по професионално направление „4.3. Биологически науки“, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ за нуждите на секция „Екология на съобществата и консервационна биология“ към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология“ на ИБЕИ-БАН, обявен в ДВ, бр. 63/01.08.2025 г.

от д-р проф. Златозар Боев, д. б. н. в отд. „Гръбначни животни“ в Националния природонаучен музей при БАН

По конкурса в законно обявения срок редовни документи е подал само един кандидат – доц. д-р Симеон Петров Луканов, учен в Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ-БАН). От 2014 г. е доцент в института. Настоящото становище е в изпълнение на зап. № 85/29.09.2025 г. на директора на НПМ-БАН.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Кандидатът е на 41 години и има 11 години трудов стаж. Дипломата си за „магистър“ по „Биология“ получава в Биологическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (2009), а за „доктор“ по „Екология и опазване на екосистемите – поведенческа екология“ – в Биологическия факултет на СУ (2014). Понастоящем работи на длъжността „доцент“ в ИБЕИ-БАН в София.

Първото си научно изследване публикува в 2011 г. на 27-годишна възраст. Добре познава животинския свят на България и съвременните проблеми на природната среда. Прави впечатление с последователната си и безпристрастна педантичност в оценките и решенията си. Канен е от редколегиите на десетки международни специализирани научни издания като рецензент на научни публикации. В настоящия конкурс кандидатът представя списък от 21 научни труда извън дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“ и след хабилитирането му като доцент.

2. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Основните си приноси доц. С. Луканов групира в 5 области: (1) Популационна екология; (2) Фаунистика и биогеография; (3) Систематика и методология; (4) Биохимична екология; (5) Екотоксикология. Може да се приеме, че всички те попадат в научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, тъй като третират разнообразни проблеми структурата и функционирането на екосистемите.

Справката за научните приноси, формулирана от кандидата е подробна, коректна и я приемам.

3. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

Проучванията на до. С. Луканов са извършени на съвременно научно равнище (както теренната работа, така и обработката и анализа на данните). Резултатите от тях се приемат широко от световната научна общност в неговата област. За това сочат и намерените общо 164 цитирания (без авто- и скрити автоцитати) на 31 негови публикации, представени за настоящия конкурс.

Кандидатът има h-индекс 11 и според него е класиран на 1468-то място сред учените в България.

4. Най-значими научно-приложни постижения, като се очертае тяхната обществена значимост.

Значими приноси по отношение на изучаването и опазването на батрахо- и херпетофауната на България са:

1. Описването на нов (родопски) подвид на жълтокоремната бумка (*Bombina variegata rhodopensis*) и установяването на късномиоценската инвазия на вида в Средна Европа са приноси с фундаментален характер;
2. Установяването на двойно по-широко разпространение на *Triturus cristatus* и *Natrix tessellata* от известното досега в България;
3. Установяването на нова изолирана популация на македонския гущер (*Podarcis erhardii*) в България;
4. Установяване и картиране на разпространението на земноводните в обработваеми земи в България;
5. Проучване на разпространението на влечугите в Кресненския пролом;
6. Разработването на специализиран софтуер за индивидуално разпознаване на пепелянки (*Vipera ammodytes*);
7. Установяването на вредното въздействие на амониевия нитрат върху някои видове безопашати земноводни, и др.

Всъщност много от изследванията му имат и приложно значение, защото изучаването на непознати страни от биологията на редки видове е най-важното условие за разработването на ефективни мерки за тяхното опазване.

5. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.

Кандидатът е бил ръководител на 3 научно-изследователски проекта с финансиране от Националния фонд за научни изследвания, и участник в още няколко други.

Безспорно доказателство, че кандидатът има качествата за ръководи научни проекти са крайните им продукти – десетките публикации в престижни световни издания, цитирани стотици пъти от учени в цял свят.

6. Профил на научно-изследователската работа

Почти всички публикации на кандидата попадат в областта на зоология на гръбначните животни (херпето- и батрахология), което съвсем ясно очертава неговия профил. Това личи от тематиката на научните трудове, научните проекти и профила на списанията, в които е публикувал или е бил цитиран. Всички те, доколкото са съществени компоненти на зооценозите в екосистемите, изцяло попадат в областта на професионално направление 4.3. „Биологически науки” и специалност „Екология и опазване на екосистемите“. Освен влечуги и земноводни, обекти на изследванията на кандидата са и дребни гризачи от България.

7. Роля на кандидата за обучението на млади научни кадри

Доц. С. Луканов има един успешно защитил докторнат, получил ОНС „доктор“. През 2014 г. в Биологическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски" кандидатът е водил 3 курса: (1) „Биоресурси“, (2) „Екология и опазване на околната среда“ и (3) „Екологичен мониторинг“ с общ хорариум от 67 часа.

8. Някои бележки

(Не са подредени по значимост)

1. Представянето на приносите съдържа множество описателни, методологични и др. сведения и/или резултати и дори литературен преглед, които по същество съвсем не са приноси. Тук се очаква научните приноси да са ясно и кратко формулирани. Това не е направено. Само един пример: Приносите в т. „1) Популационни характеристики на тритона на Буреш“ са представени на 38 реда, само 5 от които всъщност съдържат приноси, премесени с резултати.

2. В т. „2) Популационни характеристики на големия гребенест тритон.“ на „Справка на приносите ...“ са представени ирелевантни сведения, напр. „Най-честата плячка и за двата пола бяха ларви ...“, „Мъжките тритони са по-склонни от женските ...“, „Резултатите за сезонната активност ...“ (при положение, че тук трябва да се представят приноси, а не резултати.) и др.

3. Неправилна употреба на термини: „ареали на разпространение“,

9. Мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно избор или не на съответния кандидат

Таблица 1. Сравнение на стойностите на групи наукометрични показатели на кандидата с минималните изисквания според ПЗРАС на ИБЕИ-БАН

Група показатели	Минимална стойност на показателите според ПЗРАС на ИБЕИ-БАН	Стойности на показателите на кандидата доц. С. Луканов
А	50	50
Б	-	-
В	100	100

Г	200	266
Д	100	328
Е	150	389
Общо	600	1133

Въз основа на изтъкнатите научни, научно-приложни и преподавателски приноси, смятам, че доц. Симеон Петров Луканов напълно отговаря на и значително надвишава (Табл. 1) определените критерии за получаване на академичната длъжност „професор” по „4.3. Биологически науки“, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология“ на ИБЕИ-БАН. Сумарният му резултат в точки съставлява 188 % от изисквания минимум. Представените материали по конкурса покриват (и според възприетите критерии на ИБЕИ-БАН) всички наукометрични критерии.

Затова съвсем убедено предлагам и на почитаемия Научен съвет на ИБЕИ-БАН да гласува с "да" за получаването на тази академична длъжност „професор“ от кандидата.

София, 20.10.2025 год.

Написал:

(Златозар Боев)